

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/88/2017
Identifikačné číslo spisu:	6708207807
Dátum vydania rozhodnutia:	23.08.2017
Meno a priezvisko:	Mgr. Miroslav Šepták
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:6708207807.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu M. Y., bytom P., C., právne zastúpeného JUDr. Gabrielom Laktišom, advokátom so sídlom v Nitre, Mariánska 8, proti žalovanej FAUNUS, s. r. o., so sídlom v Ivanke pri Nitre, Mojmírovská cesta 13, IČO: 36 640 034, právne zastúpenej JUDr. Luciou Filipkovou, advokátkou so sídlom v Banskej Bystrici, Sládkovičova 26, o zaplatenie 27.950,- € s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 6 C 3/2009, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 31. októbra 2016 sp. zn. 12 Co 403/2013, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalobca je povinný zaplatiť žalovanej náhradu trov dovolacieho konania vo výške určenej súdom prvej inštancie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 31. októbra 2016 sp. zn. 12 Co 403/2013 potvrdil ako vecne správny (§ 387 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku, ďalej aj „CSP“) rozsudok Okresného súdu Zvolen (ďalej len „súd prvej inštancie“) č. k. 6 C 3/2009-298 zo dňa 24. júna 2013, ktorým žalobu žalobcu o zaplatenie 27.950,- € s príslušenstvom zamietol (prvý výrok), vo výroku o trovách konania (druhý výrok) podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP mu vec v tomto rozsahu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (z dôvodu absencie náležitého odôvodnenia), v rámci ktorého sa vysporiada i s námietkami žalobcu uvedenými v odvolaní. V odôvodnení uviedol, že sa stotožňuje v celom rozsahu so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie o nedôvodnosti podanej žaloby pre jej predčasnosť, keď z kúpnej zmluvy medzi žalobcom a žalovanou, na základe ktorej si žalobca uplatňoval právo, vyplýva existencia konkrétnych podmienok, za ktorých má byť kúpna cena predávajúcemu (žalobcovi) vyplatená, pričom v konaní nebolo sporné, že tieto podmienky splnené neboli. V súvislosti s odvolacími námietkami odvolací súd uviedol, že považuje odôvodnenie napadnutého rozsudku vo výroku vo veci samej za dostatočne podrobné, ale i za jasné, zrozumiteľné, a presvedčivé, a za také, ktoré sa logickým spôsobom vysporiada so všetkými relevantnými skutkovými i právnymi otázkami a aspektmi, a teda spĺňa zákonné kritériá odôvodnenia uvedené v ustanovení § 220 ods. 2 CSP, resp. v ustanovení § 157

ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“), ktoré bolo platné a účinné v dobe vyhlásenia napadnutého rozsudku. Nestotožnil sa s vytýkanými procesnými vadami, nevykonaním navrhovaného dokazovania, namietaným spôsobom hodnotenia dôkazov a vedenia pojednávania. Napokon sa odvolací súd nestotožnil ani s argumentáciou žalobcu, že „celé konanie žalovaného je konaním v rozpore s dobrými mravmi podľa ustanovenia § 3 Občianskeho zákonníka“, pretože ak ako vlastník predmetných nehnuteľností s nimi disponuje (prevádza na iné osoby) v súlade s platným právom, realizuje len svoje subjektívne vlastnícke právo a takéto konanie v zásade nemôže byť v rozpore s dobrými mravmi.

2. Proti potvrdzujúcemu výroku rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie dňa 9. februára 2017, teda už za účinnosti zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ktoré odôvodnil tým, že odvolací súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP) a následne podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Naplnenie predmetných dovolacích dôvodov žalobca vidí v tom, že celý súdny proces v danej veci bol spôsobený bezdôvodnými priet'ahmi v prvoinštančnom a odvolacom konaní, v porušení procesnoprávnych predpisov zo strany súdu prvej inštanície ohľadne riadneho a správneho vedenia súdneho sporu, t. j. povinnosti zistiť skutkový a právny stav veci, v nenariadení kontrolného znaleckého dokazovania na zistenie pravosti podpisu štatutárneho orgánu žalovaného na odpore proti vydanému platobnému rozkazu, v jeho nevypočutí ohľadne uzatvorenej kúpnej zmluvy zo dňa 11. novembra 2005 a jej tzv. odkladacích podmienok a následných zmluvných prevodov vlastníckeho práva na tretie osoby. Z týchto dôvodov dovolaťel žiadal napadnutý výrok rozsudku odvolacieho súdu zmeniť a jeho žalobe v celom rozsahu vyhovieť, resp. zrušiť a vec v rozsahu zrušenia vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

3. Žalovaná vo svojom vyjadrení k dovolaniu žalobcu uviedla, že rozhodnutie odvolacieho súdu je vecne a právne správne a nie sú dané dôvody dovolania, pre ktoré by bolo potrebné napadnuté rozhodnutie zrušiť. Z uvedeného dôvodu navrhla, aby dovolací súd podané dovolanie ako nedôvodné zamietol.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

5. V danom prípade bolo dovolanie podané po 1. júli 2016, kedy nadobudol účinnosť nový civilný procesný kódex. Aj za účinnosti CSP treba dovolanie považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštančia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012).

6. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom

znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

9. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

10. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

11. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

12. V danom prípade žalobca prípustnosť svojho dovolania vyvodzuje popri sebe z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP a (zároveň) aj z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

13. Z doslovného znenia ustanovení CSP, ktoré sa vzťahujú na dovolacie konanie, nevyplyva jednoznačne, či prichádza do úvahy súbežné uplatnenie prípustnosti dovolania v zmysle § 420 CSP ako aj v zmysle § 421 CSP.

14. Najvyšší súd v rozhodnutí z 19. januára 2017 sp. zn. 8 Cdo 213/2016 skúmal prípustnosť dovolania podaného po 1. júli 2016, ktorú dovolateľ vyvodzoval súbežne z oboch uvedených ustanovení. Senát 8 C vo svojom rozhodnutí nevyjadril právny názor, podľa ktorého by bola nemožná takáto kumulácia dôvodov prípustnosti dovolania; dovolanie odmietol s odôvodnením, že jeho prípustnosť nevyplyva ani z § 420 písm. f/ CSP, ani z § 421 ods. 1 CSP. Uvedený senát teda vychádzal z názoru, podľa ktorého dovolateľ môže vyvodzovať prípustnosť dovolania súbežne z týchto dvoch ustanovení.

15. V inej právnej veci senát 3 C najvyššieho súdu dospel pri svojom rozhodovaní k názoru, ktorý je odlišný od záverov senátu 8 C, v zmysle ktorého je kumulácia dôvodov prípustnosti dovolania vylúčená. Senát 3 C preto podľa § 48 ods. 1 CSP uznesením zo 6. marca 2017 sp. zn. 3 Cdo 8/2017 postúpil vec na prejednanie a rozhodnutie veľkému senátu občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu (ďalej len „veľký senát“), pričom v uznesení o postúpení veci odôvodnil svoj odlišný právny názor.

16. Veľký senát, ktorého právny názor je pre senáty najvyššieho súdu záväzný (§ 48 ods. 3 veta prvá CSP), vo svojom rozhodnutí z 19. apríla 2017 sp. zn. 1 VCdo 2/2017 dospel k záveru: „Kumulácia dôvodov prípustnosti dovolania v zmysle § 420 CSP a § 421 CSP je neprípustná. Ak sú v dovolaní súbežne uplatnené dôvody prípustnosti podľa oboch uvedených ustanovení, dovolací súd sa pri skúmaní prípustnosti dovolania obmedzí len na posúdenie prípustnosti dovolania z hľadiska § 420 CSP. Ak sú v dovolaní uplatnené viaceré vady zmätočnosti uvedené v § 420 písm. a/ až f/ CSP, dovolací súd sa pri skúmaní prípustnosti dovolania obmedzí výlučne na skúmanie prípustnosti dovolania z hľadiska existencie tej procesnej vady zmätočnosti, ktorá je v tomto ustanovení uvedená na prednejšom mieste.“

17. Najvyšší súd v súlade s vyššie uvedenými závermi posudzoval prípustnosť dovolania žalobcu v danom prípade iba z hľadiska ním tvrdenej procesnej vady zmatečnosti (§ 420 písm. f/ CSP); v rámci dovolacieho prieskumu teda nepristúpil k posúdeniu opodstatnenosti tvrdenia dovolateľa, že jeho mimoriadny opravný prostriedok je prípustný tiež podľa § 421 CSP, ktorý dovolací dôvod navyše ani bližšie nekonkretizoval.

18. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú túto procesnú vadu, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby (procesnou aktivitou) uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

19. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

20. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mieriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku. Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom sporovom konaní, potom už „postupom súdu“ vôbec nemôže byť ani časť rozhodnutia (jeho odôvodnenie), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol (1 ECdo 10/2014, 3 Cdo 146/2013).

21. Veľký senát občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu v rozhodnutí sp. zn. 1 VCdo 2/2017 z 19. apríla 2017 uviedol, že pojem „procesný postup“ súdu treba takto vykladať aj za účinnosti CSP.

22. Žalobca vidí procesnú vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP - podľa jeho názoru - v bezdôvodných prietahoch v prvoinštančnom a odvolacom konaní, v porušení procesnoprávnych predpisov zo strany súdu prvej inštancie pri zisťovaní skutkového stavu veci (nesprávne vedenie pojednávania, nenariadenie kontrolného znaleckého dokazovania), nevykonaní dokazovania vypočutím štatutárneho orgánu žalovaného, nesprávnom hodnotení vykonaného dokazovania a v nesprávnom právnom posúdení veci.

23. Pokiaľ dovolateľ poukazuje na neodôvodnené prietahy v konaní pred súdom prvej inštancie, dovolací súd uvádza, že v zmysle ustanovenia čl. 17 CSP súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb (obdobne predtým ustanovenie § 6 O. s. p.). Tomu korešpondujúce procesné právo účastníka môže byť v určitom prípade negatívne dotknuté nečinnosťou súdu, ktorej dôsledkom sú prietahy v konaní. Právnym prostriedkom ochrany v prípade ich vzniku je právo účastníka obracať sa so sťažnosťou na orgány súdnej správy a právo podať sťažnosť na Ústavný súd Slovenskej republiky. Prietahy v súdnom konaní nie sú ale judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky považované za dôvod, ktorý by bez ďalšieho zakladal procesnú vadu konania v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p. (aktuálne ustanovenie § 420 písm. f/ CSP); vid' napríklad rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktoré bolo uverejnené v časopise Zo

súdnej praxe pod č. 4/2005, III. ÚS 199/02, II. ÚS 26/95 a tiež uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 194/2008. Najvyšší súd Slovenskej republiky nemal ani v prejednávanej veci dôvod odkloniť sa od doterajšej judikatúry a preto považoval predmetnú námietku za nedôvodnú.

24. K námietke žalobcu, že súdy nevykonali ním navrhnuté dôkazy, dovolací súd uvádza, že ani táto námietka nie je dôvodná, pretože súd nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhnuté dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu a nie účastníka konania. Ak súd v priebehu konania nevykoná všetky navrhované dôkazy, nezakladá to vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP, obdobne za predchádzajúcej právnej úpravy to nemožno považovať za odňatie možnosti konať pred súdom (viď R 125/1999, R 6/2000).

25. Pokiaľ žalobca tvrdí, že odvolací súd založil svoje rozhodnutie na nesprávnom právnom posúdení, je potrebné uviesť, že táto vytýkaná nesprávnosť nie je procesnou vadou zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP a nezakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia (viď R 24/2017). Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa. Pokiaľ dovolateľ súdom vytýka nesprávnosti v skutkových zisteniach, dovolací súd pripomína, že už podľa predchádzajúcej právnej úpravy nebolo dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (a zakladajúcim prípustnosť dovolania) nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (R 37/1993, R 125/1999, R 42/1993 a 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012). Nová právna úprava na podstate uvedeného nič nezmenila (viď rozhodnutie veľkého senátu).

26. Z týchto dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie žalobcu je procesne neprípustné; vzhľadom na to jeho dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

27. Dovolací súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

28. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.